

Oslo, 25. sep. 2014
Vår ref: 423.41/ME
Deres ref: 14.2420-

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Høring om endring i forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) vil innledningsvis takke for muligheten til å komme med innspill til denne forskriftsendringen.

0. Om prosessen

Som departementet er kjent med, har LNU og våre medlemsorganisasjoner tidligere bedt om at det må komme en revisjon av denne forskriften. Derfor er LNU glad for at departementet har satt i gang dette arbeidet. Dessverre har prosessen ikke vært god nok. Verken LNU eller departementets faglige organ, Fordelingsutvalget, har vært konsultert eller orientert i forkant. Høringen og forslaget til en ny forskrift ble sendt ut uten noen form for forutgående prosess der de aktuelle partene ble tatt med på råd først, noe som ville bidratt til et faglig bedre forslag til forskrift. Det er i høringsbrevet mange eksempler på forslag som går mot det som var departementets egentlige intensjon, uklar begrepsbruk og direkte faktafeil. Dette svekker autoriteten i departementets forslag, noe vi beklager sterkt, fordi dette lett kunne vært unngått. LNU vil poengtere at ved de to forrige større endringer i denne ordningen hadde man en NOU-utredning som lå til grunn for revideringen. LNU mener ikke at det er behov å oppnevne et NOU-utvalg hver gang man ønsker å gjøre endringer i forskriften, men mener det må være en forutsetning når man ikke gjør det at man utformer en prosess i samråd med Fordelingsutvalget og de aktuelle paraplyorganisasjonene.

Departementet legger opp til ikrafttredelse av den reviderte forskriften allerede 1. januar 2015. LNU kan vanskelig ser for seg at en slik tidslinje er realistisk, særlig av hensyn til implementering av veilederen som vi kommer tilbake til. LNU ber derfor om at ikrafttredelsen utsettes, og at departementet så raskt som mulig avklarer hvilken forskrift organisasjonene skal søke basert på i desember.

Vi vil kommentere innholdet i departementets forslag med samme nummerering som i høringsbrevet, og vil avslutningsvis komme med kommentarer på momenter som ikke er berørt i høringsbrevet, men som LNU mener det er relevant å ha med.

1. Behovet for endring

I regjeringserklæringen går det fram at regjeringen vil bedre vilkårene for frivillige organisasjoner, gjennom å styrke de økonomiske ordningene, enklere regler og mindre byråkrati. Dette er ambisjoner LNU deler. Er svært viktig og godt steg for å nå målet er Kulturdepartementets veileder *Forenkling av statlige tilskuddsordninger for barne- og*

ungdomsorganisasjoner. Denne har som mål å befeste felles begreper og definisjoner på sentrale begreper som tellende medlem, lokallag, selvstendighet og lignende, og er kvalitetssikret av Direktoratet for økonomistyring i staten. Dersom denne blir tatt i bruk i alle departementer og underliggende etater, vil det innebære en reell forenkling.

LNU beklager at veilederens definisjoner ikke har blitt tatt i bruk i departementets forslag, fordi vi mener at denne må gjennomgående brukes i alle ordninger knyttet til støtte til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner. Vi peker på dette flere steder i høringen også. Vi reagerer på at departementet har valgt å komme med det departementet kaller for "nødvendige tilpasninger" til samtlige av veilederens 11 definisjoner. For det første er den allerede kvalitetssikret av Direktoratet for økonomistyring. Dermed skulle man tro at de er formulert på en måte som er innenfor de krav økonomistyring og forvaltningsskikk i staten tilsier. For det andre var veilederen på høring i alle departementer. I sitt svar kom ikke BLD med noen innvendinger på begrepene og definisjonene som er anvendt, men mener altså et år senere at det må tillegges nødvendige tilpasninger. Dette er ikke i tråd med regjeringens ønske om forenkling og avbyråkratisering. LNU ber derfor om at veilederen tas ordrett i bruk i forskriften.

I og med at veilederens definisjoner ikke er en del av denne høringen, må det etter utredningsinstruksen sendes ut en ny høring dersom temaet skal drøftes. LNU vil i så fall støtte departementet i en eventuell konklusjon om behov for en ny høringsrunde.

2. Endringer i regelverket for tilskuddsordninger

2.2 Medlemmer og tellende medlemmer

Dette avsnittet omhandler §§ 6, 7 samt 13. I høringsbrevet er dette omtalt i punkt 2.2, og 3.4.

LNU leser departementet forslag som at intensjonen med endringen i §§ 6 og 7 er at flere av organisasjonenes medlemmer skal regnes med i forskriftens definisjon av *et medlem*. Denne intensjonen støtter LNU, men dette er ikke den eneste konsekvensen av forslaget.

LNU støttet intensjonen til departementet om å skjerpe kravene til hvem som kan få bonuskriteriet. Men vi er svært kritisk til hvordan departementet har valgt å formulere dette i forskriften.

Konsekvensen av departementets forslag er at medlemmer under 15 år uten demokratiske rettigheter, som i dag regnes som tellende medlemmer, ikke lengre skal regnes som tellende medlemmer eller medlemmer. I tillegg får det konsekvenser for organisasjoner som har støttemedlemmer uten demokratiske rettigheter mellom 15 og 26 år. Disse organisasjonene vil falle helt ut av ordningen da de ikke lengre vil oppfylle inngangskravet i § 13 b) (alle tellende medlemmer over 15 år må ha fulle demokratiske rettigheter).

LNU vurderer disse bieffektene av departementets forslag som et større problem enn det problemet som departementet forsøker å løse. Det er fullt mulig å forskriftsfeste departementets intensjoner uten at de får negative konsekvenser skissert over.

Forskriftene må være tydelig på hvem som er tellende medlemmer og ikke. Bestemmelsene om tellende medlemmer må harmoniseres med bestemmelsene i veilederen til

Kulturdepartementet. Det betyr at kravene om demokrati tas inn som en egen paragraf i kapittelet om generelle bestemmelser. Resultatet av en slik endring vil være at både tellende medlem og demokrati vil være likelydende med veilederen.

LNUs forslag angående medlemmer og tellende medlemmer:

- F1. LNU støtter intensjonen om at alle medlemmer i en organisasjon skal etter forskriften regnes som medlemmer.
- F2. LNU går inn for at definisjonen av tellende medlemmer endres slik at den blir: "*Med tellende medlem menes en person som pr 31.12 i grunnlagsåret er frivillig og individuelt meldt inn i en organisasjon, er under 26 år og har betalt kontingent og står i medlemsregisteret*".
- F3. Det tas inn en ny bestemmelse i kapittel 2 *Definisjoner* som er lik definisjonen av demokratisk organisasjon i veilederen "*En demokratisk organisasjon kjennetegnes ved at alle medlemmer fra og med 15 år har fullverdige demokratiske rettigheter i organisasjonen. Dette inkluderer stemmerett, lik møte-, tale- og forslagsrett, rett til å la seg velge til representant.*

Bostedsadresse

Dette avsnittet omhandler §§ 7 og 11. I høringsbrevet er dette omtalt i punkt 3.4.

Departementet foreslår å innføre et krav om bostedsadresse i Norge for tellende medlemmer. I dag brukes begrepet *adresse* i forskriften, med unntak i § 11 *Definisjoner* og krav vedrørende kurs. I § 11 må organisasjonene dokumentere at deltakerne på kurset har bostedsadresse i minst 3 fylker.

Adresser brukes i dag av organisasjonene til å komme i kontakt med medlemmene med post. Det er derfor i stor grad postadresser som er oppført i organisasjonenes medlemssystemer. Innføres det et krav om bostedsadresse for tellende medlemmer vil dette ikke kunne tilside sette behovet for postadresse for organisasjonene. Forslaget om å kreve bostedsadresse for tellende medlemmer må således leses som et krav om at to adresser føres inn i medlemssystemet for hvert medlem. Det er og tvilsomt om organisasjonene kan kontrollere om en adresse er postadresse eller bostedsadresse på en effektiv måte.

LNUs forslag angående bostedsadresse:

- F4. LNU går inn for at begrepet *adresse* brukes gjennomgående i forskriften (inkludert i § 11 *Kurs*) og ikke *bostedsadresse*.

2.3 Årskontingent

Dette avsnittet omhandler §§ 8 og 25. I høringsbrevet er dette omtalt i punkt 2.3.

Departementet beskriver i høringsbrevet to utfordringer med dagens regelverk for kontingentinnbetalinger. Den første er at hovedprinsippet er at kontingent er en aktiv handling for å bekrefte medlemskapet sitt hvert år. Da virker det urimelig at nyinnmeldte

medlemmer skal kunne bekrefte medlemskapet sitt for to år. Den andre utfordringen er at det er uklart for organisasjonene hva som er en nyinnmelding og ikke.

Som en løsning på disse problemene går departementet inn for at perioden der det kan betales to kontingenter samtidig kuttes med tre måneder, slik at kontingentbetalinger etter 1. oktober kan betales samtidig med neste års kontingent. I dag er adgangen til å betale to kontingenter samtidig kun åpen for nyinnmeldte medlemmer. Eksisterende medlemmer kan betale neste års kontingent fra 1. juli så lenge det ikke skjer i samme betaling som kontingenten for inneværende år. Departementet foreslår at ordningen om å betale to kontingenter samtidig utvides til å gjelde alle medlemmer.

LNU er kritiske til de forenklingene som departementet foreslår. LNU mener det ikke er grunnlag for å kalle dette en forenkling, og går inn for å beholde kontingentregelverket slik det er i dag. LNU ønsker at det presiseres hva som menes med nyinnmelding, og at følgende tekst legges til §8 *"med nyinnmelding menes en person som ikke var å regne som medlem i året før grunnlagsåret. For organisasjoner med lokal innkreving av kontingent holder det at medlemmet ikke var å regne som medlem i lokallaget vedkommende melder seg inn i året før grunnlagsåret"*.

Dersom departementet ønsker å gjøre endringer knyttet til betaling av årskontingent, må man gi organisasjonene tilstrekkelig med tid til å ta dette i bruk og tid til å gjøre endringer i medlemssystemene. Departementet bes merke seg at organisasjonene vil for grunnlagsåret 2015 allerede ha 1. juli-medlemskap.

LNUs forslag om årskontingent:

- F5. LNU støtter ikke departementets endringer i § 8. LNU går inn for at ordningen med kontingent videreføres slik den fungerer i dag med en presisering av nyinnmelding som begrep.

2.4 Tellende lokallag

Dette avsnittet omhandler forskriftens §§ 9 og 10. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnittet 2.4.

Departementets nye forslag til tellende lokallag og årsrapport innebærer at organisasjonene må dokumentere at det har vært medlemsrettet aktivitet i lokallagene. Årsrapportene må derfor endres slik at rapportene dokumenterer at det har vært aktivitet i lagene. I høringsbrev og forslag til forskrift er det ingen tydelig definisjon av hvilke typer aktiviteter som inngår i "medlemsrettet aktivitet".

LNU støtter hovedtrekkene i departementets forslag, men ber om en rekke presiseringer både om hva begrepet medlemsrettet aktivitet innebærer men og om hvordan dette kan dokumenteres. LNU ønsker at lokal aktivitet skal kunne dokumenteres på tre ulike måter 1) gjennom avkryssing på årsrapporten, 2) beskrivelser av aktivitet i årsrapportene og 3) sentralledet tar på seg å dokumentere lokal aktivitet på annen egnet måte.

Videre ønsker LNU at følgende presiseringer tas inn i definisjonen av medlemsrettet aktivitet, enten direkte i forskriften eller gjennom forarbeider:

- Aktivitet for medlemmer inkluderer både medlemmer og tellende medlemmer.

- Å arrangere aktiviteten er nok, det er ikke krav om et vist nivå av deltakelse fra medlemmene i laget
- Årsmøter og styremøter i lokallaget regnes ikke som aktivitet, men medlemsmøter regnes som aktivitet.

I forbindelse med kontroll saker har det vært usikkerhet knyttet til forståelsen av at et lokallag må ha et styre valgt av og blant organisasjonens medlemmer. Usikkerheten kommer av at i enkelte organisasjoner er det valgt styremedlemmer som ikke er medlemmer av laget de er valgt til å lede. Dette fremstår som en urimelig tolkning av forskriften, særlig i organisasjoner med lokal innkreving av kontingent, der medlemmene først og fremst er medlemmer i lokallag og ikke hos sentralledet. LNU ber departementet om å presiseres dette i forskriften.

LNUs forslag om tellende lokallag

- F6. LNU støtter å innføre krav til medlemsrettet aktivitet i lokallag
- F7. LNU ber om at det settes klare grenser for hva som ikke regnes som medlemsrettet aktivitet
- F8. LNU mener det må være opp til hver enkelt organisasjon å finne gode løsninger for å dokumentere medlemsrettet aktivitet på en egnet måte
- F9. LNU mener det må presiseres at lokallagsstyrer skal velges av og blant medlemmene i lokallaget.

2.5 Kurs

Dette avsnittet omhandler § 11. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnitt 2.5.

Departementet foreslår å samordne timeberegningen i kurs med bestemmelsene i voksenopplæringslovene som gjelder for studieforbundene. I tillegg endres kravet til antall deltakere som i dag må være mellom 10 og 100 til mellom 5 og 200. Dette er og i tråd med voksenopplæringsloven og i tråd med anbefalingene arbeidsgruppen som ble nedsatt i 2009 kom med.

Kurs er i dag ikke definert på samme måte som kurs defineres i veilederen, "Kurs er organisert opplæring i samsvar med en plan. Planen skal redegjøre for kursets innhold, læringsmål, målgruppe, bruk av læringsressurser, metode og varighet."

LNUs forslag om kurs

- F10. LNU støtter departementets forslag om nye regler for varighet og deltakerantall for poenggivende kurs.
- F11. LNU mener kurs burde defineres som i veilederen

2.6 Organisasjonsnummer

Dette avsnittet omhandler § 13 og 14. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnitt 2.6

Departementet har foreslått at det skal være obligatorisk for organisasjoner i ordningen å ha et organisasjonsnummer. Samtidig er argumentasjonen i høringsnotatet fra departementet

knyttet opp til å gjøre det obligatorisk å være registrert i frivillighetsregisteret. Det er dermed uklart hva departementets intensjon egentlig er. Denne endring vil per i dag bare påvirke en organisasjon. LNU ber departementet at denne organisasjonen blir gitt tilstrekkelig med tid til å tilpasse seg den nye bestemmelsen.

Registrering

F12. LNU støtter at det innføres et krav til registrering i Enhetsregisteret.

F13. LNU ber departementet komme tilbake til innføring av krav om registrering i frivillighetsregisteret når dette registeret er ferdig utviklet.

2.7 Basistilskuddets størrelse

Dette avsnittet omhandler § 15. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnitt 2.7

Alle organisasjoner i ordningen får et basistilskudd tilsvarende minimum 3 G. Dette er en mekanisme for å sikre at alle organisasjoner i ordningen får et minimum av tildelingen. I praksis er det en ordning som små organisasjoner tjener på, og store organisasjoner taper på. Hadde det ikke vært et basistilskudd ville poengene i ordningen hatt en høyere verdi. Organisasjonene med begrenset rekrutteringsgrunnlag, de såkalte § 14-organisasjonene, har av naturlige årsaker et mye lavere variabelt tilskudd enn de aller minste organisasjonene. Disse vil særlig merke en reduksjon i basistilskuddet. De er veldig sårbare for endringer i allerede små tilskudd, og er avhengig av å ha en stabil finansiering over tid for å holde sentralledet i gang. Det er sentralledet som holder i gang aktiviteten i organisasjonene, lager medlemstilbud og bistår de tillitsvalgte rundt om kring med administrasjon. En reduksjon i sentralledets kapasitet vil i disse organisasjonene særlig ramme medlemmene.

Det har vært en økning i antallet organisasjoner som søker og får tilskudd fra Fordelingsutvalget de siste årene. I 2008 fikk 71 organisasjoner støtte, mens i 2013 fikk 88 organisasjoner støtte. Det fører til at en stadig større andel av bevilgningen blir brukt til basistilskudd. De siste årene har ordningen som helhet vært indeksregulert når bevilgningen blir vedtatt i Stortinget. Samtidig har grunnbeløpet i folketrygden (1 G) vokst raskere enn indeksreguleringen. Med en slik utvikling de siste årene har omfordelingen fra store organisasjoner til små organisasjoner stadig blitt sterkere. Og mer og mer av ordningens bevilgning fordeles som basistilskudd og ikke på bakgrunn.

Departementet foreslår at basistilskuddet reduseres fra minimum 3 G til minimum 2 G.

LNU mener at problemet ikke løses av at minimumsbevilgningen reduseres fra 3 G til 2 G. G vil fortsatt vokse raskere enn indeks, og det kommer stadig nye organisasjoner inn i ordningen. Dermed vil det bare være et spørsmål om tid før vi er i samme situasjon som vi er i dag.

En varig løsning på problemet vil være å knytte basistilskuddet til en relativ poengsum. Dette vil medføre at basistilskuddet vil vokse og synke ved ordningens generelle utvikling, både i totalbevilgning og i poengutvikling. En slik løsning vil for eksempel kunne være at basistilskuddet settes til 25 % av grunnpoengene (poeng før bonus), som fordeles likt mellom

alle organisasjonene i ordningen. Dette er et tenkt eksempel og ikke et konkret forslag til definisjon av basistilskudd med relativ poengsum.

Skal forslaget om å gå fra 3 G til 2 G gjennomføres må det sikres gode overganger for organisasjonene. Flere organisasjoner får opp mot 50 % av sine bevilgninger på bakgrunn av basistilskudd. For disse organisasjonene vil det være kritisk om dette forslaget ble gjennomført fra ett år til ett annet. Det er avgjørende at det legges mer penger inn i den totale potten til fordeling mellom organisasjonene, slik det har vært vanlig etter tidligere revideringer. LNU tar for gitt at regjeringen følger dette opp i statsbudsjettsammenheng.

LNUs forslag om basistilskudd

F14. LNU går inn for at dagens ordning med basistilskudd knyttet til G-systemet erstattes av et relativt poengsystem som ivaretar den alminnelige prisstigningen for normale administrasjonsutgifter.

F15. Skal det gjennomføres endringer i basistilskuddets størrelse må dette gjøres gradvis og over minst 3 år.

2.8 Dokumentasjon av medlemstall

Dette avsnittet omhandler § 25. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnittet 2.9.1.

Departementet ønsker å innføre nye regler for kontantbetalinger av kontingent i § 25.

I forslaget presiseres det at medlemmet må signere for at kontingent er betalt, og når den er betalt. Videre må sentralledet kunne dokumentere at kontingenten er kommet inn til sentralledet. Dette er endringer som kun skal gjelde for organisasjoner som har sentral innkreving av kontingent, og gjelder dermed ikke for organisasjoner med lokal innkreving av kontingent.

LNUs forslag om dokumentasjon av medlemstall

F16. LNU støtter endringen i §25 om endringer i dokumentasjon a medlemstall.

2.11 Overgangsbestemmelser

Dette avsnittet omhandler § 42. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnitt 2.11

Departementet foreslår at ikrafttreddelsen for §§ 8 og 25 tredje ledd utsettes til grunnlagsåret 2015. Dette for at endringen i årskontingent og dokumentasjon av medlemstall ikke skal få tilbakevirkende kraft. Utover det foreslår departementet at endringene trer i kraft ved vedtaket av forskriften, med et mål om å gjøre det gjeldende for 2014

Slik LNU ser det vil det, være behov for at alle endringer som omhandler grunnlagstallene gis utsatt ikrafttreddelse. Hvis det er endringer i bestemmelser som omhandler grunnlagstall vil det føre til tilbakevirkende kraft siden grunnlagstallene for årets søknad er utarbeidet per 31.12.2013.

LNUs forslag om overgangsbestemmelser

F17. LNU krever at alle bestemmelser som omhandler grunnlagstall og dokumentasjon av grunnlagstall gis utsatt ikrafttredelse til grunnlagsåret 2015. Slik LNU leser forskriften og departementets forslag omfatter dette følgende paragrafer: 6, 7, 8, 9, 10, 11 og 25 tredje ledd

3.6.1 Tidspunkt for oppfyllelse av vilkår

Dette avsnittet omhandler § 13. I høringsbrevet er dette omtalt i avsnitt 3.6.1

§ 13 er en paragraf som alle organisasjoner som skal motta støtte må oppfylle. I dagens forskrift er det ikke spesifisert om det er ved grunnlagsårets slutt eller ved søknadstidspunktet disse vilkårene må være oppfylt. Departementet foreslår at alle skal oppfylle kravene ved søknadstidspunktet.

I utgangspunktet er dette en ren oppklarende presisering, som ikke inneholder noen realitetsendringer. Men det oppstår et problem med § 13 g), h) og i), som er kravene om henholdsvis 700 tellende medlemmer, 5 tellende lokallag og tellende lokallag i minst 5 fylker. Alle disse vilkårene omhandler grunnlagstall som i forskriften for øvrig dokumenteres per 31. desember i grunnlagsåret, og ikke ved søknadstidspunktet.

Konsekvensene av endringen fra departementet blir at organisasjonene faller helt ut av ordningen hvis de ikke dokumenterer medlemstallene sine to ganger i året, en gang ved søknadstidspunktet (normalt i september) og en gang ved årsslutt.

Forslag om tidspunkt for oppfyllelse av vilkår

F18. LNU støtter departementets ønske om å presisere når kriteriene for å motta basistilskudd må være oppfylt. LNU forutsetter at g), h) og i) ikke gjelder ved søknadstidspunktet, men at det holder å oppfylle g), h) og i) ved utgangen av grunnlagsåret.

Andre momenter

F19. Demokrati og likebehandling

Barne- og ungdomstinget i 2013 vedtok en enstemmig resolusjon om demokrati, likebehandling og religion. Dette hadde sin bakgrunn i at i NOU 2013:1 *Det livssynsåpne samfunn* ble det foreslått av utvalgets flertall å frata organisasjoner som forskjellsbehandler på bakgrunn av kjønn og seksuell orientering statsstøtte. Mange statlige støtteordninger stiller krav om demokrati, og formålet med resolusjonen er å presisere LNU's syn på medlemmers demokratiske rettigheter i sin organisasjon. Uttalelsen følger som vedlegg til vårt høringsvar.

LNU mener at resolusjons prinsipper bør tas inn i forskriftens paragraf 2 c) og 13.

F20. Internasjonal grunnstøtte

LNU ønsker en gjennomgang av den internasjonale grunnstøtten. Grunnlaget for tildeling fra denne ordningen er ikke egnet for å skape resultatorientert internasjonalt arbeid for

organisasjonene som mottar støtte. Det relativt lave antallet mottakere og den begrensede potten til utdeling hindrer også mye potensielt viktig arbeid fra å få den finansieringen det trenger. At den totale potten er så liten, gjør at mange organisasjoner vurderer det slik at de ikke vil bruke knappe ressurser på å søke, fordi gevinsten er for liten sett opp mot ressursene det tar å søke.

Det stilles strenge inngangskriterier i ordningen for i det hele tatt å bli vurdert som mottaker. Det stilles krav til organisasjonens størrelse, tildelingen baserer seg på et poengsystem som er basert på deltakelse på møter i utlandet, og møter i Europa gir høy uttelling. Det er ingen kvalitative vurderinger knyttet til deltakelsen på møtene, mens vi vet at det er det langsiktige arbeidet i for- og etterkant i organisasjonene her hjemme som avgjør om prosjektene er vellykket, ikke det å delta på et møte ute.

LNU ønsker derfor en gjennomgang av ordningen med mål om forenkling og avbyråkratisering, og skulle gjerne sett at det var en del av denne revideringen.

Oppsummering

LNU ønsker å takke departementet for muligheten til å komme med hørings svar. Som paraplyorganisasjon for de fleste organisasjonene som benytter seg av tilskuddsordningen har vi vektlagt å hente inn innspill og erfaringer fra organisasjonene til vårt hørings svar.

Vi stiller gjerne opp for departementet for å drøfte gode løsninger på de problemstillingene som vi tar opp i dette hørings svaret. LNU vektlegger å være en konstruktiv dialogpartner for departementet i den videre prosessen. Skulle departementet ha videre spørsmål eller kommentarer til innholdet i dette brevet vil LNU være tilgjengelige for svar og oppklaringer.

Med vennlig hilsen,

A handwritten signature in black ink, reading 'Stian Seland'.

Stian Seland
Leder, LNU

A handwritten signature in black ink, reading 'Martin V. Østerdal'.

Martin Ulvestad Østerdal
Generalsekretær, LNU

